

Jednostavno... Linux

Pingvini s kravatom

Linux je sve prisutniji u poslovnom svijetu, tvrtke sve više zasnivaju svoje poslove na *open source* tehnologijama

Piše: Ivan Čapan

Još je na konferenciji DORS/CLUC u travnju ove godine postalo jasno da je interes za ovakvom vrstom konferencije sve veći, te da trenutni kapaciteti nisu dostatni da ugoste sve zainteresirane, odnosno da pokriju sve potencijalno zanimljive teme. Tako je pola godine kasnije (26. i 27. listopada) održana nova konferencija, namijenjena prvenstveno poslovnim korisnicima. Konferenciju "Jednostavno... Linux" organizirala je udruga HULK, zajedno uz HrOpen, Nimium, Roby, Infodom, ELIN i OPSUS, koji se svi na neki način ili potpuno bave Linuxom kao osnovnom djelatnošću.

Za korisnike i administratore

Predavanja su, osim na dva dana, bila podijeljena i na dvije predavaonice. U prvoj su se odvijala predavanja za administratore, a u drugoj za korisnike, no podjela nije bila vrlo striktna.

Kako i velike tvrtke u Linuxu prepoznaju tržište, prezentirale su nam se sa par predavanja. Inženjeri iz ComPINGa opisali su softversku podršku za upravljanje HP-ovim serverima. Rapid Deployment Pack služi za automatizirano instaliranje velikog broja servera, a Insight Manager kontrolira hardver i softver (HP-UX, Linux, Windows) na HP-ovim serverima, pa tako može unaprijed predvidjeti kvar sustava.

Gost konferencije, David McIntosh iz IBM-a, pričao nam je o izgradnji računalnih *cluster*a od IBM-ovih xSeries računala pomoću Linuxa, koji se koriste u traženju nafte. Saznali smo nešto i o razlikama između Intel i AMD procesora te o njihovim primjenama u višeprocorskim sustavima (brzina povezivanja procesora nasuprot brzini memorijske sabirnice).

Siemens je jedan od velikih korisnika Linuxa, jer je zaključeno da on uspijeva zadovoljiti njihove telekomunikacijske - možda i najveće u

▲ David McIntosh iz IBM-a pričao je o traženju nafte *clusterima* na Linuxu

industriji - prohtjeve u segmentima dostupnosti, performansi, stabilnosti i sigurnosti. Neka od područja gdje se primjenjuje su upravljanje *wireless* LAN-om, mobilne mreže i operateri (infrastruktura i administrativni poslovi). Mobilne mreže i usluge na *open source* tehnologijama razvijaju se i u VIPnetu. Oracle je također jedan od velikih korisnika i promotora Linuxa, kako unutar same tvrtke, tako i u izgradnji svojih baza podataka.

Tvrtke organizatori pripremile su nam vrlo korisna predavanja o primjeni Linuxa u raznim poslovnim okolinama. Zanimljivo predavanje priredio je i Matija Nalis, koji je pričao o bežičnom umrežavanju na Linuxu (standard 802.11). Bilo je riječi o vrstama uređaja, njihovoj podršci u jezgri, sigurnosnim standardima (WEP, WPA), te načinu konfiguriranja standardno dostupnim alatima.

Kako su danas visoka dostupnost i neprekidan rad servera nužni u bilo kakvom ozbiljnijem poslovanju, Miroslav Zubčić iz Nimiuma održao je predavanje o Linux *clusterima* koji upravo to omogućuju. Postoje tako dvije vrste Linux *cluster*a: HA (*high-availability*) - rušenjem jednog drugi trenutno preuzima njegovu ulogu, te LA (*load balancing*) - raspoređivanje opterećenja.

Da se Linuxom mogu ostvariti znatne uštede, nije neka novost. Kako se to radi, pokazao nam je Radoslav Dejanović iz Opsusa. On je opisao rješenje takozvanih *diskless* radnih stanica, koje preko mreže dobivaju svoj operacijski sustav (očito je koji). Kod njih se svi podaci i programi nalaze na serveru. Time se sustav štiti od korisničkih "intervencija", lakši je *backup*, računala se trenutno mogu zamijeniti, a održavanje je centralizirano. Ušteda se može ostvariti i zamjenom nekog skupog komercijalnog servisa *open source* varijantom. Ovom prilikom je prikazana funkcionalnost Open Groupware rješenja za poslovnu korespondenciju unutar

tvrtke (*e-mail*, adresari, kalendari), kao zamjena za Microsoft Exchange.

Osim financijskih ušteda, moguće je i unaprijediti poslovanje. Tako smo od Igora Velimirovića saznali kako je CARNet prešao na Linux, koje su sve bile faze projekta, problemi prelaska (otpor korisnika, nestandardni formati dokumenata), te što se time postiglo. Projektom je dokazano da je migracija Windows-Linux moguća, iako uz dosta truda, no rezultati opravdavaju uložena sredstva. Sličan scenarij, ali iz perspektive prodavača nam je iznio i Jurica Šimunković iz Novalisa. Saznali smo kako Novellovi alati pomažu migraciju s Windowsa na SuSE Linux.

U dijelu orijentiranom prema običnim korisnicima, u seriji smo predavanja saznali nešto više detalja o velikim *open source* aplikacijama, pokretačima sve intenzivnijeg prelaska na *desktop* Linux. Takve aplikacije su OpenOffice.org, Mozilla Firefox, Thunderbird i Evolution. Marcell Mars je na primjeru "živih" aplikacija demonstrirao sve multimedijalne mogućnosti Linuxa, poput produciranja glazbe ili pregledavanja audiovizualnih materijala.

Radionice

Drugi dan konferencije bio je rezerviran za radionice. Prvu je vodio Robert Sedak, a bavila se filozofijom otvorenog koda, te korištenjem nekih slobodno dostupnih programa. Druga, u organizaciji Ivana Guština, objašnjavala je osnovne pojmove administracije i konfiguriranja Linux servera.

Administratorski dio radionica imao je vrlo napredne teme poput izgradnje VLAN-ova na Linuxu, te podizanja Sambe i LDAP-a kao PDC-ja, temelja autorizacije korisnika na Windowsima.

Konferencija je završila s nadom svih prisutnih kako će konferencije ovog tipa biti još češće.

▲ Na konferenciji su bili izloženi razni serveri, pa tako i ovaj HP-ov u produkciji tvrtke ComPING